

Agendanr.: 3
Voorstelnr.: RB2015030
Onderwerp: Nota weerstandsvermogen en risicomanagement 2015
Programma: Alle programma's van de raadsbegroting

Reden van agendering: ter besluitvorming

Aan de Raad,

Heerhugowaard, 2 april 2015

Probleemstelling

Als gevolg van de economische crisis hebben we de afgelopen jaren flinke verliezen moeten nemen binnen de grondexploitatie, ten laste van het weerstandsvermogen. De coalitie heeft de ambitie om de voorzieningen binnen de gemeente Heerhugowaard op peil te houden. Tegen deze achtergrond hecht het college aan een beleidslijn die houvast geeft om in omstandigheden dat de ratio voor het weerstandsvermogen onder druk komt te staan nadere afwegingen te maken hoe het weerstandsvermogen weer op het gewenste niveau is te brengen.

Inleiding / bestuurlijke achtergrond

In het collegeprogramma 2014-2018 "Samen leven" is opgenomen dat het college in 2015 een nieuwe Nota weerstandsvermogen en risicomanagement aan de raad voorlegt. Dit geeft de raad de mogelijkheid om de kaders voor weerstandsvermogen opnieuw te stellen. Daarmee wordt invulling gegeven aan de bepalingen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Daarin is bepaald dat gemeenten verplicht zijn naast de inschatting van financiële risico's op basis van deze risico's ook de benodigde weerstandscapaciteit vast te stellen. Hiermee wordt bedoeld dat de gemeente moet aangeven wat haar financiële mogelijkheden zijn om financiële tegenvallers op te vangen.

Deze kadernota vervangt de kadernota risicomanagement en weerstandsvermogen uit 2007.

Oplossingsrichtingen/ toelichting

De wijzigingen tussen de kadernota risicomanagement en weerstandsvermogen uit 2007 en de nu voorliggende nota weerstandsvermogen en risicomanagement 2015 staan in onderstaande tabel. In het vervolg staat een toelichting op de overwegingen voor deze wijzigingen.

	Was (Kadernota risicomanagement en weerstandsvermogen uit 2007)	Wordt (Nota weerstandsvermogen en risicomanagement 2015)
Te hanteren zekerheidspercentage voor bepaling benodigde weerstandscapaciteit	90%	80%
Bepaling beschikbare weerstandscapaciteit	4 componenten staan benoemd als onderdeel van de beschikbare weerstandscapaciteit (Reserves, Bezuinigingsmogelijkheden, onbenutte belastingcapaciteit en de post onvoorzien). Bij de bepaling van de beschikbare weerstandscapaciteit is tot op heden alleen uitgegaan van de algemene reserve.	Bij de bepaling van de beschikbare weerstandscapaciteit, naast de algemene reserve, ook de onbenutte belastingcapaciteit te betrekken. De mogelijkheid bestaat ook om nog andere componenten aan de beschikbare weerstandscapaciteit toe te voegen zoals bestemmingsreserves, stille reserves en de post onvoorzien
Te hanteren ratio voor weerstandsvermogen	Een ratio voor het weerstandsvermogen te hanteren van 1-1,4 (Ruim voldoende)	Minimaal 1,1
Beleidslijn als de feitelijke ratio weerstandsvermogen afwijkt van de gewenste ratio	Niet opgenomen	Beleidslijn opgenomen

De benodigde weerstandscapaciteit komt tot stand door een gestructureerde risicoanalyse. Hierbij maken we gebruik van de tool Naris van het Nederlands Adviesbureau Risicomanagement (NAR). Via de risicosimulatie in Naris berekenen we welk bedrag nodig is om de geïdentificeerde risico's in financiële zin af te dekken. Hierbij wordt gerekend met zekerheidspercentages. Deze percentages geven aan hoe waarschijnlijk het is dat de financiële gevolgen van de werkelijk opgetreden risico's onder de berekende waarde valt. Zo lopen we bij een zekerheidspercentage van 50%, 50% kans dat de werkelijke financiële gevolgen boven het berekende bedrag ligt. In Nederland zien we een bandbreedte tussen de 70% en 90%. Uitgangspunt in de vorige nota was een zekerheidspercentage van 90%. Het NAR geeft aan dat de keuze over het zekerheidspercentage afhankelijk moet zijn van de mate van compleetheid van het risicoprofiel. Gelet op de compleetheid waarmee wij onze risico's in Naris opnemen is het nieuwe uitgangspunt om een zekerheidspercentage te hanteren van 80%.

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de stand van de algemene reserve en de onbenutte belastingcapaciteit op enig moment. De onbenutte belastingcapaciteit drukt de ruimte uit die een gemeente heeft om de OZB te kunnen laten stijgen ten opzichte van de landelijke macronorm. De onbenutte belastingcapaciteit leidt weliswaar niet tot een verhoging van de inkomsten, maar drukt wel uit de mate in hoeverre de ruimte aanwezig is en heeft daarmee invloed op het beschikbare weerstandsvermogen.

De mogelijkheid bestaat om nog andere componenten aan de beschikbare weerstandscapaciteit toe te voegen zoals bestemmingsreserves, stille reserves en de post onvoorzien. Omdat deze componenten niet op korte termijn vrij aanwendbaar (liquide) worden deze niet meegenomen bij de bepaling van het beschikbare weerstandsvermogen. Als ons weerstandsvermogen door omstandigheden onder druk komt te staan kunnen keuzes gemaakt worden om deze componenten wel te benutten om de beschikbare weerstandscapaciteit te verhogen. Dit kan bijvoorbeeld door de bestemming op bestemmingsreserves door middel van een raadsbesluit te wijzigen.

De benodigde weerstandscapaciteit wordt vergeleken met de beschikbare weerstandscapaciteit uitgedrukt in euro's op enig moment. Wij streven ernaar om een verhouding van 1,1 op 1 te realiseren tussen beide (de ratio weerstandsvermogen is dan 1,1). Bij de vorige nota weerstandsvermogen en risicomanagement is besloten een ratio voor het weerstandsvermogen van 1,4 - 2 te hanteren. Reden voor de verlaging naar 1,1 is, dat als we naar andere gemeenten kijken, deze veelal een ratio van 1 hanteren en wij, ook gezien de mate van compleetheit van het risicoprofiel, met 1,4 de ratio relatief hoog hebben gesteld.

Als de feitelijke ratio weerstandsvermogen afwijkt van de gewenste ratio weerstandsvermogen van 1,1 wordt de hieronder afgebeelde beleidslijn gehanteerd.

Juridische gevolgen:

Niet van toepassing

Financiële gevolgen:

Naast de eerder beschreven aspecten niet van toepassing.

Communicatie:

Zie Monitoring en evaluatie.

Monitoring/ evaluatie:

Twee keer per jaar, in de paragraaf weerstandsvermogen in de jaarrekening en in de begroting, informeert het college de raad over het weerstandsvermogen.

In deze paragraaf wordt de risico top 10 opgenomen. Daarnaast wordt gerapporteerd over de benodigde weerstandscapaciteit, de beschikbare weerstandscapaciteit en de relatie tussen de benodigde en de beschikbare weerstandscapaciteit.

Voorstel / besluit:

Aan de raad wordt voorgesteld vast te stellen dat de nota weerstandsvermogen en risicomanagement 2015 (zie bijlage) als basis zal dienen voor de paragraaf Weerstandsvermogen in de jaarverslagen en begrotingen.

Bijlagenr.	Titel/Onderwerp
Bij15-162	Nota weerstandsvermogen en risicomanagement 2015

Burgemeester en wethouders van Heerhugowaard,

de secretaris,

de burgemeester,

Advies commissie Middelen - Stadsbeheer d.d. 23 april 2015

RB2015030 Nota weerstandsvermogen en risicomanagement 2015 :

Bespreekstuk

Voor	HOP, CDA, VVD, D66, SP, SH Cu, ND, Lij, G, P, dA
Tegen	BB

Nr.: RB2015030

de Raad van de gemeente Heerhugowaard;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 2 april 2015;

gelet op het advies van de commissie Middelen – Stadsbeheer d.d. 23 april 2015;

gelet op:

het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en de gemeentewet en overwegende, dat in kader van de kaderstellende bevoegdheid van de raad het beschikken van beleid van belang is voor de controle en uitvoering van het weerstandsvermogen;

b e s l u i t

- vast te stellen dat de nota weerstandsvermogen en risicomanagement 2015 (zie bijlage) als basis zal dienen voor de paragraaf Weerstandsvermogen in de jaarverslagen en begrotingen.
- een streefwaarde voor de ratio weerstandsvermogen te hanteren van 1,1.
- een zekerheidspercentage van 80% te hanteren bij de bepaling van de benodigde weerstandscapaciteit.
- de beleidslijn te hanteren zoals opgenomen in de nota weerstandsvermogen en risicomanagement 2015 (zie bijlage) als de feitelijke ratio weerstandsvermogen afwijkt van de streefwaarde (1,1).

Heerhugowaard, 26 mei 2015

De Raad voornoemd,

de griffier,

de voorzitter,